

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

«ԺԱՌԱՆԳՈՒԹԻՒՆ» ԻՐ ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՅԱՏԱԿԵՑՆԻ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻՑ ՅԵՏՈՅ

«Ժառանգութիւն» կուսակցութիւնը գետ չի յատակեցրել 2012 թուականի իր քաղաքական ծրագրը: Այս մասին NEWS.am-ի թղթակիցի հետ զրոյցում նշեց «Ժառանգութիւն» խմբակցութեան դեկավար Ստեփան Սաֆարեանը, յաւելով, որ այդ եւ այլ արդիական հարցեր կուսակցութիւնը կը քննարկի իր արտահերթ համագումարում: Նրա խօսքով, համագումարի նախապատրաստական աշխատանքներին զուգահեռ, «Ժառանգութեան» անդամները կը վերսկսեն Հայաստանի մարզեր կատարուող իրենց այցելութիւնները:

Միաժամանակ, Սաֆարեանը դժուարացաւ համագումարի անցկացման կրնկրեատ ամսաթիւ նշել, դա պատճառաբանելով տեխնիկական ինդիրներով: «Պէտք է պայմանաւորուել դաշլիճի մասին, բացի այդ, կուսակցութիւնը ներփակ պէտք է պատրաստ լինի համագումարին, ինչը շատ կարեւոր է», -ասաց նա:

Ստեփան Սաֆարեանի ներկայացմաք, համագումարին կը քննարկուեն ինչպէս ներկուսակցական, այնպէս էլ կուսակցութեանը ընդհանուր զործունէութեանը վերաբերող հարցեր: «Արդէն երկար ժամանակ է, որ «Ժառանգութիւնն» աշխատում է իր զործունէութեան հիմնական ուղղութիւնների լրացման վրայ: Բացի այդ, խորը վերլուծութիւն կը



«Ժառանգութիւն» խմբակցութեան դեկավար Ստեփան Սաֆարեան

կատարուի 2012-ին տեղի ունենալիք խորհրդարանական ընտրութիւնների հետ կապուած», - նշեց Սաֆարեանը, բացառելով կադրային փոփոխութիւնները կուսակցութեան դեկավար մարմիններում:

Այլ քաղաքական ուժերի, մասնաւորապէս «Ազատ Դեմոկրատական» համարութիւնների մասին հարցին անդրադառնալով, «Ժառանգութեան» պատգամաւորն ասաց, այս պահին ձեւաչափի մասին որոշում չի կայացուել: «Սակայն «Ժառանգութեան» առաջնորդ Թափֆի Յովհաննիսեանը յստակ ասել է, որ պատրաստ է քննարկել համագործակցութեան մասին հարցը: «Ժառանգութիւնը» միշտ եղել է այն ուժը, որը ձգուում է ընտրութիւններին մասնակցել լայն ձեւաչափով», - ամփոփեց նա:

100 ՏՈԿՈՍԱՆՈՅ ՀԱՄԱՍՍԱԿԱՆ ԸՆՏՐԱԿԱՐԳԸ ԺԱՄԱՆԱԿԱՎՈՒԹԻ, ԲԱՅՑ ՆԱԽԱԳԻԾԸ ԿԸ ԹՈՅԼԱՏՐՈՒԻ ՄՏՑՆԵԼ ՕՐԱԿԱՐԳ

Ամբողջական համաժամանական ընտրակարգին անցնելու համար ՀՀԿ պատգամաւոր Յովհաննէս Սահակեանն այս պահին որոշակի խոչընդոտներ է տեսնում: Հաստ նրա՝ ժամանելու առումով դա անհնար է, քանի որ նման ընտրակարգի անցնելու համար նախ պիտք է հաստատուի սահմանադրութեան մէջ, ապա Ազգային ժողովում:

Քաղաքական առումով, նրա կարծիքով՝ այն փաստարկները, որ ընդիմախօսները բերում են 100 տոկոսանոյ համաժամանական ընտրակարգի անցման համար, ծանրակշիռ չեն: «Հիմնական ինդիրը, որ բարձրացնում են ընդդիմագիր ուժերը, դա այն է, որ մեծամասնականութ պատճենում են քաղաքական ուժերի ձախներ հաւաքելը»:

Մինչդեռ, իմ համազամբ, այդ մարդիկ կարող են նոյնպէս առաջադրուել, ընտրուել եւ իրենք էլ ձայներ հաւաքել», - ասաց նա:

Հաստ Յովհաննէս Սահակեանի՝ բոլոր այն պատգամաւորները, որոնք ընտրուել են մեծամասնականով, սուեալ տեղամասի ինդիրներին ծանօթ են եւ կարողանում են անդրադառնալ դրանց: Բացի այդ, ՀՀԿ պատգամաւորի կարծիքով հեռաւոր գիւղերի ընտրողները միշտ չեն, որ ծանօթ են լինում կուսակցութիւններին եւ նրանց ծրագրերին:

Այդուհանդեռձներկայացրած քաղաքական տեսակիտին զուգընթաց Յովհաննէս Սահակեանն իր կուսակցութեան անունից նշեց, որ նախագիծը թոյլ կը տան մտցնել Աժ օրակարգ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԻՇԽՈՂ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱԿՈՒԱԾԸ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻՆ ԱՌԱՆՁԻ ՑՈՒՑԱԿՈՎ ՄԱՍԱԿՑԵԼՈՒԸ

Հայաստանի Հանրապետական կուսակցութիւնը հակուած է առաջիկայ խորհրդարանական ընտրութիւններում առանձին ցուցակով մասնակցելուն: Այդ մասին մամուլի ասուլիսում յայտնել է հանրապետական պատգամաւոր Յովհաննէս Սահակեանը:

Պատասխաններով կոսլիցիոն գործնկերների, օրինակ «Բարգաւաճ Հայաստանի» հետ միացեալ ցուցակի ստեղծման հնարաւորութեանը, պատգամաւորն ասել է, թէ որքան իրեն է յայտնի, ՀՀԿ-ն հակուած է առանձին ցուցակական ցուցակը կը ներկայացնելու պատշաճ ժամկետներում:

Վերջնական որոշում չկայ, եւ ոչինչ բացառել պէտք չէ:

Խօսելով ներկայումս նախընտրական գործունէութեան եւ ցուցակների մասին՝ Սահակեանը նկատել է, թէ աշխատամքը տարում է, քննարկումներ են ընթանում, սակայն այս չի մանրամասնել նշելով, թէ ցանկը դեռ չի հրապարակուել: Միեւնոյն ժամանակ Սահակեանը կարծիք է յայտնել, որ «ՀՀԿ-ի ներկայացների ակտիւութիւնը անպայման կը գնահատուի»: Նա նաև նշել է, թէ կուսակցական ցուցակը կը ներկայացնելու պատշաճ ժամկետներում:

«ԲԱՐԳԱՎԱՃ ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ՄԵՆՔ ՄԵԿ ՆՊԱՏԱԿ ԵՆՔ ՀԵՏԱՊՆԴՈՒՄ ԱԶԱՏ ԵՒ ԱՐԴԱՐ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ԱՆՑԿԱՑՈՒՄ

«Բարգաւաճ Հայաստան» կուսակցութիւնը մէկ նպատակ է հետապնդում՝ ազատ եւ արդար ընտրութիւնների անցկացնում: Այս մասին NEWS.am-ի թղթակցի հետ զրոյցում յայտնել է Ազգային ժողովի պատգամաւորը, «Բարգաւաճ Հայաստան» կուսակցութեան անդամ Նաիրա Զոհրաբեանը՝ անդրադառնալով խորհրդարանական ընտրութիւնների տարում կուսակցութեան ծրագրերին:

Զոհրաբեանի խօսքով՝ «Բարգաւաճ Հայաստան» կուսակցութեան համար տարուայ առաւել կարեւոր իրադարձութիւնը 2012թ. Մայիսի խորհրդարանական ընտրութիւններն են եւ, բնականաբար, դրանց նախապատրաստական աշխատանքները. «Բարգաւաճ Հայաստան»-ը, որպէս երկրի քաղաքական հիմնական ուժերից մէկը, նախապատրաստական աշխատանքների անցկացման համար իրավաբանական սահմանուած ժամկետում մէնք կը ձեւաւորենք մեր նախընտրական շտաբը, կը լինեն կոնկրետ պատասխանները:

Հարկ է նշել, որ կուսակցութեան քաղխորհուրդը, նշանակուած մասնագէտներն արդէն աշխատում են նախընտրական ծրագրի վրայ, որը հանրութեանը կը ներկայացնի նախանշուած ժամկետում»:

</

Ն. Ա. Օ. Տ. Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՊԱՏԳԱՄԸ ՍՈՒՐԲ ԾՆՆԴԵԱՆ ԵՒ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԱՅՏՆՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆԻ ԱՌԻԹՈՎ

«Որ ընդունի զՈրդին, ընդունի եւ կյանան. եւ որ ոչ ընդունի զՈրդին Աստուծոյ, եւ ոչ զկյանան ընդունի»
(Խ.Յովիկ. է 12):

Սիրելի հաւատաւոր ժողովուրդի կ Հայունական եւ ի Սփիւռս.

Սքանչելախորհուրդ Սուլը Ծննդեան տօնին ամենքս ուխտաւոր ենք Բեթղեհէմի՝ այցելելով Սուլը Երկիր կամ մեր հոգին դարձնելով Բեթղեհէմ՝ մեզ չնորհուած հաւատքի իմաստութեամբ ու զօրութեամբ Երկրպագելու Մանուկ Յիսուսին, Նրան ճանաչելու եւ ընդունելու իբրեւ Աստուծոյ Միածին Որդին եւ ճանապարհոյաւիտենական կեանքի, ինչպէս զրում է առաքեալը. «Ով ընդունում է Որդուն, ընդունում է նաև կեանքը, եւ ով չի ընդունում Աստուծոյ Որդուն, չի ընդունում նաև կեանքը»: Այսօր »Հայոց Բեթղեհէմ« միածնակէջ այս սուրբ տաճարում եւ Նրա լոյսով հաստառուած մեր բոլոր եկեղեցիներում մենք, միրելիներ, եւ ազգիս զաւա-



կունք քննծութեամբ օրհնաբանում
ենք ծնունդը մեզ համար աշխարհ
եկած Փրկչի եւ խոստովանում.-
Դու ես մեր Տէրը: Դու ես մեր
Փրկիչը: Դու ես աղքիւրը մեր
կեանքի եւ ճանապարհը յաւիտե-
նութեան: Այս խոստովանութիւնը
լուսաւորել եւ լուսաւորում է մարդ-
կութեան ուղին: Քրիստոսով Աս-
տուծոյ սէրը յայտնուեց մարդ-
կանց, Աստուածորդիին աշխարհ եկաւ
վերացնելու մեղքը, փարատելու
մահուան խաւարը եւ մարդկու-
թեանն առաջնորդելու դէպի իր
Արարիչը՝ ընդունելու համար յա-
ւիտենական կեանքը: Քրիստոսով
աստուածալին սէրը տարածուում է
ողջ աշխարհի՝ մարդու եւ բնու-
թեան վրայ, միշտ բարենորոգելու
այն եւ կեանքով ու խնդութեամբ
լցնելու: Սակայն աստուածալին
կամքին հակառակ ընթացքը կեան-
քը դարձնում է հիմնախնդիրների
ու մարտահրաւերների կիզակէտ:

Նայենք արդի աշխարհին. այն
ծանրաբեռնուած է բազում նեղու-
թիւններով, զրկանքներով, հակա-
սութիւններով ու բախումներով։
Քրիստոսին եւ Նրա պատուիրան-
ների մերժումը ծնում է պատե-
րազմներ ու այլտներ, վնասում
երկիր մոլորակը, պատճառ դառ-
նում հոգու եւ հոգեւորի տկարաց-
ման, նաեւ՝ աստուածաշնորհ կեան-
քի բռնի ընդհատման, սպանու-
թիւնների, ինքնասպանութեան։
Մեր օրերի համընդհանուր ճնա-
ժամը, որ բացատրուում է քաղա-
քական, տնտեսական, նիւթական
պատճառներով, հիմնականում նոյն-
պէս օտարացման եւ հեռացման
հետեւանք է դէպի Աստուած տանող
լուսաւոր ուղուց, մեղսաւոր ըն-
թացքով երկնային սիրոյ պարզեւ-
ներից հրաժարման։ Քրիստոս է
կեանքը, Նրա պատուիրանները պա-
հերով Աստուծոյ սէրը, ճշմարտու-
թիւնը, սրբութիւնը, արդարու-

թիւնն ու ողորմութիւնն են իրագործուում աշխարհուում, առաջնորդելով այն դէպի բարին ու կատարեալը, դէպի լիակատար կեանք, ինչպէս մեր Տիրոջ երկրացին կեանքն էր, որը հաւատ ու սէր էր երկնացին Հօր հանդէպ եւ օրհնութիւն՝ մարդկանց համար:

Սիրելի բարեպաշտ ժողովուրդ, հաւատքն ու մէրը այն անսասան հիմքն են, որի վրայ հաստատուն մնալով պիտի զօրանայ նաեւ մեր երկրի ու ժողովրդի կեանքը, լցուի խնդութեամբ ու բերկրանքով։ Հաւատքի եւ սիրոյ արգասիքները ազնուութեան, արդարութեան, կարեկցութեան, միմեանց սատարումի եւ զօրակցութեան բարի գործերն են, որ միշտ ուղեկից են լինելու մեզ, եթէ մեր ուղին չխոսորուի Քրիստոսի լուսաւոր ճանապարհից։ Մեր օրերում, նաեւ մեր կեանքում հաւատաշէն գործերի, սատուածահաճոյ բազում ձեռնարկների կողքին ցաւով կարելի է տեսնել սատուածամերժ ընթացքներ, մեր ժողովրդի քրիստոնէական նկարագրին անյարի բարքեր, ազգային նույիրական արժէհամակարգի խաթարում, նաեւ՝ հոգեւորի անտեսումով նիւթականի, դրամի գերարժեւորում, որը դառնում է զլիսաւոր նպատակ՝ փոխանակ լինելու կեանքի արդար ու բարի ընթացքը կազմակերպելու միջոց։ Նման դրսեւորումները, հաստատապէս, պարպում են կեանքը Քրիստոսի կենարար ներկայութիւնից, զրկում այն հոգեւոր ուրախութիւնից, զթարսութիւնից, մարդարիութիւնից, ազնիւ ու վեհ զգացմունքներից, տէրունաշնորհ փրկութիւնից։ Քրիստոս զգուշացնում է մեզ այդ կործանարար ճանապարհից՝ ասելով. «Ինչ օգուտ

Digitized by srujanika@gmail.com

ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԱՐԵՒՏԵԱՆ ԹԵՄԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴ
ԳԵՐԾ. S. ՅՈՎՆԱՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՏԵՐՏԵՐԵԱՆԻ ՍՈՒՐԲ ԾՆՆԴԵԱՆ ՔԱՐՈԶԸ

«Հազէ՛՞նոր Մարդը»
«Հազէ՛՞նոր մարդը, նոր մար-
դը, որ ստեղծուած է բատ Աստո-
ծու արդարութեամբ եւ նշմարիտ
սրբութեամբ» (Եփես. Դ. 24):

Սեր Տիրոջ եւ Փրկչի Սուրբ
Ծննդեան Տօնը այս հրաշալի առիթն
է, որ մարդուն կեանքը կ'առաջ-
նորդէ դէպի նոր կեանք. նոր կեանք,
որ պայմանաւորուած է Աստուծոյ
հետ ուղղակի հաղորդակցութեամբ՝
աղօթքով ու հաւատքով ուղեգծ-
ուած: Իսկ քրիստոնեային համար
նոր մարդը խորհրդանշող Անձը՝
Քրիստոս Աստուածորդին է: Երբ
կը տօնախմբենք Յիսուսի Ծնուն-
դը, ապա իր Ծնունդին մէջ հոգե-
ւոր կեանքի իր նոր ծնունդը
կ'ապրի մարդը՝ իւրաքանչիւրս երբ
ուխտադիր կեանքով կը հետեւինք
Քրիստոսի ու Անոր Աւետարանի
լոյս պատգամներով կը պայծառա-
կերպենք Աստուածատուր մեր
կեանքը:

«Հագէ՛ք նոր մարդը»:
Պօլոս Առաքեալի կեանքի հրա-
ւիրող այս պատգամը առնչուած է
Յիսուսի Ծնունդին եւ նոյնքան մեր
կեանքին: Յիսուսի Ծնունդը կը
խորհրդանաչ Նոր Մարդը, տարբեր
աշխարհի երեսին ապրող բոլոր
մարդկանց կեանքէն, քանզի Տիրոջ
Ծնունդով հաստատուած Մարդե-



ղութեան Խորհուրդը իր մէջ կը
խտացնէ կատարեալ Աստուծոյ եւ
կատարեալ Մարդուն ներկայու-
թիւնը, ի տարբերութիւն մեր կեան-
քին, որը անկատար է եւ տկար իր
էութեամբ;

**Առաքեալը քաջ ու համարձակ
պատգամով կը հրաւիրէ մեզ մեր
էութեան մէջ ապրելու նոր մար-
դուն ներկայութիւնը, մեր վրաց
վերցնելու Նոր Մարդը, որը կը
բացատրէ ապրիլ Յիսուս Քրիստո-
սի սիրովն ու իմաստութեամբ,**

Աւետարանի լոյս պատգամներով։
Կ'ապրինք այնպիսի աշխարհի
մը մէջ, ուր աւելի քան բոլոր
ժամանակները, չնայած այն իրա-
կանութեան, որ զիտութիւնը շա-
րունակաբար կ'արձանագրէ նոր
իրագործումներ, մարդն ու աշ-
խարհը պէտքն ունին Աստուծոյ
խօսքին ու Աստուածզիտութեան
լոյսին։ Աստուծոյ խօսքին ու Աս-
տուածզիտութեան զիմող մարդը իր
կեանքը՝ իր ծնունդէն մինչեւ վախ-
ճանը կ'ապրի հոգեւոր ու բարոյա-

կան արժէքներու առաջնորդութեամբ, ստեղծագործ կեանքով, Քրիստոսի կեանքի օրինակով: Կեանքի այսօրինակ ընթացքով կ'ապահովագրուի աշխարհի խաղաղութիւնը, մարդը հեռու պահելով վտանգներէ եւ նոյն մարդուն կեանքը դարձնելով Աստուծոյ սիրոյն բնակարանը:

«Հապէ՛ք նոր մարդը, նոր
մարդը, որ ստեղծուած է ըստ
Աստծու՝ արդարութեամբ եւ ձմա-
րիտ սրբութեամբ»:

ՏԾՆԱԽԻՑՔԵԼ ՖԵՐ ՏԻՒՐՈՂ Եւ
ՓՐԿՀԻ ՅԻՄՈՒՍ ՔՐԻԽԱՌՈՍԻ ԾՆՈՒՆԴԸ
ԿԸ ՆՉԱՆԱԿԵ ՀԱԳՄԻԼ ՆՈՐ ՃԱՐԳՎԸ,
այսինքն ապրիլ ՅԻՄՈՒՍԻ ՄԻՐՈՎՎԸ,
ՔՐԻԽԱՌՈՍԻ ԿԵԱՆՔԻ ՕՐԻԽԱԿՈՎ, Եւ
ՆՊԾՈՐԻԽԱԿ ԿԵԱՆՔԻ ՆԵՐՀՆԵՇՈՒՄԸ
ՓՈԽԱՆՑՔԵԼ ԻՐ ՖԵԿ ՆԺԱՆԻՒՆ:

Յիշուսի Ծնունդը Աստուծոյ
ներգործութիւնն է մարդկութեան
կեանքին մէջ, խորհուրդ մը, որը
կը դրսեւորէ Աստուծոյ մէրը հան-
դէպ մարդկութեան: Որով Յիշուսի
Ծնունդը տօնախմբէլ կը նշանակէ
ամէն տարի վերապրիլ Աստուծ-
ծորդու Ծնունդը եւ Անոր Ծնուն-
դին մէջ ապրիլ հոգեւոր կեանքի
վերածնունդներ:

Եիսուսի Ծնունդը ժողովուրդ-
ներու կեանքին մէջ եղած է այն

Digitized by srujanika@gmail.com

ԴԱՎԾԵԴ ԶԱՐԱՔՈՂԱԼՈՒ:

**ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՍՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ
ՆԵՐՈՂՈՒԹԻՒՆ ԸՍԵԼՈՒ ՏԵՂԸՌ՝ ՁԵ ՈՒՐԻՇ՝
ԱՅԼ ԹՈՒՐՔԻՒՅ ԽՈՐՃՐԴԱՐԱՆԸ ՊԵՏՔ Է ԸԼԼԱՅ**



«ՊԵԼԿԻ» հրատարաչատան հիմնադիր, գրող եւ մարդու իրաւունքներու պաշտպան Ռաֆրայ Զարաքողլու՝ իր փաստաբան Մէննուր Պայպուայի ձեռքով՝ թուրքիոյ Մէծ Մէծ լիսին լրաց է խոդրագիր մը, ուր Ազգային Մէծ Մէծ լիսին կոչ կ'ուղղէ, որ Հայկական Ցեղասպանութեան 100ամեակի շեմին, խորհրդարանը ընդունի Հայկական Ցեղասպանութիւնը եւ անկի բխող ձուլումի ու տեղահանութեան արարքները: Այս խոդրագիրը հրատարակած է թրքական «Տեմքրաթ Հապէր» կայքը:

Զարաքողլու իր խոդրագիրին սկիզբ կ'ըսէ, թէ 19րդ եւ 20րդ դարերու տեղահանութիւնը, ձնշումի ձեւերը եղած են գաղութատիրութեան ժամանակաշրջանի գլխաւոր քաղաքականութիւնը: «Կայսերապաշտութեան ժամանակաշրջանին՝ Գաղութատիրութեան վերջին փուլին՝ այս քաղաքականութիւնները ամէնէն սուր ձեւով՝ ցեղասպանութեամբ արտայատուեցան», - կ'ըսէ ան:

Զարաքողլու կը լիշեցնէ, թէ թուրքիա պէտք է մէկ հանդիման կանգնի իր պատմութեան եւ այս մէկը միայն գոհի բարոյական պարտաւորութիւն չէ, միեւնոյն ժամանակ թուրք հասարակութեան մաքրումի եւ առողջութեան վերականգնման հ'օգնէ: Այս կը լինայ աճող վտանգին առաջքը առնել:

Տերսիմի ցեղասպանութեան մասին եղած ներողութեան քննարկումները, այսօր մեր երկիրին համար կը ստեղծեն իր պատմութեան դէմ հաղիման գալու կարեւոր հնարաւորութիւնը մը:

Զարաքողլու կ'առաջարկէ ըսելով, - «Զափազանց պարզ է. Օսմանեան պետութեան ժառանգորդը թուրքիոյ Հանրապետութիւնն է: 1915ի ցեղասպանութիւնը եւ անոր հետեւող գրերուն պատճառ եղած տեղահանութեան, տեղափոխութեան եւ ձուլումի քաղաքականութիւններուն պատճառով ներողութիւն պէտք է ըստու: Բարոյական առումով, այս ներողութեան տեղը ո՛չ թէ ուրիշ երկիրներու խորհրդարաններն են, այլ թուրքիոյ խորհրդարանը: Այս մէկը մեզ չի նուաստացներ, ընդհակառակը արժանապատի եւ զօրաւոր կը դարձնէ: Անաստուն պիտի օգնէ սփիւռք անունով

Տար. էջ 19

ԻՆՉՈ՞Ւ «ԱՏՐՊԵՅՆԱՑԻՆԵՐԻ ԲՈՆԱՏԵՂԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԸ» «ԿԱՊԱՆԻՑ ՍԿՍՈՒԵՑ»

ՎԱՀՐԱՄԱԹԱՆԵՍԱՆ,
Ստեփանակերտ

Ղարաբաղեան իրադարձութիւնների շորջն ատրպէցանական կողմի «Հիմնարումների» շարքում առանձնակի հետեւողականութեամբ շրջանառութ է մի կարծրատիպ, ըստ որի «առաջին փախատականները Պարտում յայտնուել են 1987թ. աշնանը՝ Հայաստանի Կապանի շրջանից»: Մամուլում եւ զանազան ինտերնետային կարելի է ծանօթանականին նոյնիսկ «այդ մարդկանց վկայութիւններին»: Դրանք, ինչ խօսք, թիւուած են ազերպրոպի կողմից եւ աչքի են ընկնում «զգայացունց նկարագրութիւններով»: Խօսւում է, մասնաւորապէս, թէ «մարդկանց Ատրպէցան են արտաքսել ապրանքատար վագոններով» եւ այլն:

Բազմիցս կրկնուած հերիւրանքը, սակայն, տեղ է գտել եւ, ցաւօք, շարունակում է գտնել անգամ լրջութեան հաւակնող ուսուունասիրութիւններում: Ոչ ոք, սակայն, այդ թիւում եւ հայ վերլուծաբաններից, չի փորձել հարցադրել. «Իսկ ինչո՞ւ ատրպէցանցիների «բռնատեղահանումն սկսուեց» յատկապէս կապանից»: Զէ՞ որ ատրպէցանցիներ ապրում էին նաև Հայաստանի այլ շրջաններում, որոնք նոյնպէս սահմանակից էին Ատրպէցանին:

Մասորեւ մենք կը փորձենք պատասխանել այդ հարցին: Մինչ այդ, սակայն, նպատակայարմար ենք գտնում եւս մէկ անգամ դիտել տալ, որ քաղաքագէտ Զարդուչտ Ալիզադելի հեղինակած «Երկրորդ հանրապետութեան անկումը» գրքում մէջբերուած են կուսակցութեան Պաքուի քաղկոմի առաջին գաղափար ներշնչել: «Կապանցի փախատականների հարց» առիթ էր, որ նրանք Մուկուտացից պահանջեն ՆԳՆ ներքին գորքեր մտցնել Հայաստանի հարաւացին Կապանի եւ Մեղրիի շրջաններ:

Այն, որ «Կապանցի փախատականներ» դարձել են Ատրպէցանի իշխանութիւնների գործիքը՝ հարզի մարզի սկսուած տեղա-

բելու հայ բնակչութեան ջարդեր, հարցի մի կողմն է: Առաւել խորք քայլն է պաշտօնական Պաքուի նպատական կազմութիւնները՝ «լարուածութեան օճախ» ներկայացնելու Կապանի շրջանը: Խորքային, քանի որ մինչ դարաբաղեան իրադրամութիւնները Հայաստանի հանդէպ նրբաքարկուած սադրանք հարճել էր ԽՍՀՄ Նախարարների խորհրդի նախագահի առաջին տեղակալի պաշտօնն զբաղեցնող Հերդարանը Ալիեւը:

Խօսքն այն մասին է, որ ԽՍՀՄ կապավութեան կողմից, ի հարկ՝ Հեղակար Ալիեւի, որ ի պաշտօնէ վերահսկում էր նաեւ տրանսպորտի բնագաւառը, մատուցման մշակուութեան մասնաւորապէս, թէ «մարդկանց Ատրպէցան են արտաքսել ապրանքատար վագոններով» եւ այլն:

Բազմիցս կրկնուած հերիւրանքը, սակայն, տեղ է գտել եւ, ցաւօք, շարունակում է գտնել անգամ լրջութեան հաւակնող ուսուունասիրութիւններում: Ոչ ոք, սակայն, այդ թիւում եւ հայ վերլուծաբաններից, չի փորձել հարցադրել. «Իսկ ինչո՞ւ ատրպէցանցիների «բռնատեղահանումն սկսուեց» յատկապէս կապանից»: Զէ՞ որ ատրպէցանցիներ ապրում էին նաև Հայաստանի այլ շրջաններում, որոնք նոյնպէս սահմանակից էին Ատրպէցանին:

Մրագիրն իրականութիւն չի դարձել չնորհիւ հայ մտաւորականութեան եւ Հայաստանի դեկավութեան սկզբունքավին դիրքուուման: Եւ այս իրավիճակում դարաբաղեան իրադրածութիւնները՝ հայ գիտութիւն կատարուած էր Ատրպէցան-թուրքիա անմիջական կապի ինդիրը: Մի բան, որ միշտ եղել է ատրպէցանական կողմի երազանքը:

Մրագիրն իրականութիւն չի դարձել չնորհիւ հայ մտաւորականութեան եւ Հայաստանի դեկավութեան սկզբունքավին դիրքուուման: Եւ այս իրավիճակում դարաբաղեան իրադրածութիւնները՝ հայ գիտութիւն կատարուած էր Ատրպէցան-թուրքիա անմիջական կապի ինդիրը:

Բազմաթիւ վկայութիւններ կան, որ արդէն 1988թ. Փետրուարին խորհրդային գորքեր էին տեղաբաշխութեան լատկապէս Մեղրիի շրջանում, թէեւ այդ տարածաշրջանը ոչ մի կապ չուներ Լեռնացի Ղարաբաղի եւ այսուել ծաւալուող իրադրածութիւնների հետ: Բաւական է ասել, որ Մեղրիի նախկինում նիւվադի կոչուած գիւղուութիւններ:

Տար. էջ 19

**Bedros S. Maronian
818/500-9585**

**Siamanto B. Maronian
818/269-0909**

SERVING THE COMMUNITY SINCE 1975

More locations and more ways to service your insurance and financial needs

6300 Wilshire Blvd. Suite 1900
Los Angeles, CA 90048

805 East Broadway
Glendale, CA 91205

300 N. Lake Ave. Suite 500
Pasadena, CA 91101

- Life Insurance
- Health Insurance
- Group & Individual
- Long Term Care
- Disability

- Estate Planning
- Will & Living Trust
- Full Annual Review
- Mortgage Protection
- College Planning

- Workman's Compensation
- Employee Benefits
- Annuity
- IRA
- 401K & 403B



Seniors 65 & Up Medicare Supplements • Insurance • Prescriptions Drugs RX • Benefits

Insurance coverage can help you financially!
Ապահովագրութիւնը Անհրաժեշտ է
Coverage & Protection should be on the top of your priority list.



ՅՈՒՆ ԵՐԵԿՈՅ ՀՐԱՄԱԴ ՏԻՄՔԻ ՆԱՐԱՏՎԱԿՈՒԹԵԱՆ 5ՐԴ ՏԱՐԵԼԻՑԻՑԻ ԱՌԹԻ



Կիրակի, Յունուար 15, 2012,
Երեկոյեան ժամը 6:00ին, ՀՐԱՆԴ
ՏԻՆՔԻ ՆԱՀԱՏԱԿՈՒԹԵԱՆ 5ՐԴ
ՏԱՐԵԼԻՑԻՆ ԱՌԹԻՒ տեղի պիտի
ունենայ Յուշ Երեկոյ մը, Պոլսահայ
Միութեան «Գրիգոր եւ Աւետ
Քիւրքչիւոլյու» սրահին մէջ 19726
Sherman Way, Winnetka, CA 91306:

Բայց ման խօսքը պիտի կատարէ՛, Տոքթ. Յովհաննէս Գուլակ Աւետիքեան (ատենապետ՝ Պոլսահաջ Միութեան Մշակութային Յանձնախումբի (Հայերէն)) իսկ ձեռնարկը պիտի հանդիսավարէ իրաւաբան էտվին Մինասեան (ատենապետ՝ Պոլսահաջ Միութեան Հոգաբարձական Մարմնի Վարչութեան եւ ատենապետ՝ իրաւաբաններու Միութեան Կածառի), ան անզլերէնով պիտի զեկուցէ եւ տեղեկագրէ

Հրանդ Տինքի սպանութեան, ոճ-
րագործական քննութեան եւ դա-
տական ներկաւ վիճակի մասին;

Համար ներողութիւն խնդրելէ ետք»:
Տեղի պիտի ունենայ նաեւ
գեղարուեստական յայտագիր եւ¹
տեսաժապաւէնսի ցուցադրութիւն։
Տեղեկութեանց համար հեռաձայ-
նել Տոքթ. Յովհաննէս Գ. Աւետիք-
եան (818) 800-1976 (cell): Մուտքը
ազատ-Հիւրասիրութիւն։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԴՎԳ ՀԻՒՊԱՏՈՒՄԻ ՆՈՐ ՈՒ ՀԱճԵԼԻ ՆԱԽԱԶԵՐՆԱՒԹԻՒՆԸ

Ամանորի եւ Սուրբ Ծննդեան
բարեբաստիկ տօներուն առթիւ Հա-
յաստանի Հանրապետութեան Լոս
Անձելըսի աւագ հիւպատոս տիար
Գրիգոր Յովհաննիսեան, գեղեցիկ
գաղափար մը լցացած էր ընդուն-
եալութեամբ մը պատուելու հայ
գաղութի կրօնական քաղաքական
եւ հասարակական տարրեր կազ-
մակերպութիւններու ներկայացու-
ցիչները:

**Արդարեւ Զորեքշաբթի, Ցուն-
ուարի 4ին, խուռներամ բազմու-
թիւն մը փութացած էր Կլենտէլի
նորահասատատ Հիւպատոսարանի
պարտէզը, ուր հայկական երգ ու
նուազի հնչիւններու ներքեւ, առեղծ-
ուեցաւ իսկական համահայկական
տօնական մթնոլորտ: Բոլորը իրար
կը շնորահւորէին, ամանորեան եւ
սուրբ Ծնունդի ջերմ բարեմաղ-
թութիւններու փոխանցումով:**

իր տեսակին մէջ անսախընթաց այս միջոցառումին խօսք առաւ աւագ հիւպատոս Տիար Գրիգոր Յովհաննեց որ այս «բաց դռների օր»ը աւանդութեան պիտի վերածուի եւ կրկնուի յառաջիկայ տարիներուն եւս: Միաժամանկ՝ անդրադարձաւ թէ հիւպատոսարանի եւ թէ Հայատանի մէջ տեղի ունեցած ճեռքբերումներու մասին: Գր. Յովհաննէս եան գոհունակութեածը նշեց որ հիւպատոսարանը արդէն կը գործէ իր այս նոր կեղրոնին մէջ, որուն բացումը կատարած էր Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահ Տիար Սերժ Սարգսիսեանը:

Արեւալին Գալիփորնիոյ պայց-
ծառ Երկնակամարին նրէքեւ, շուրջ
Երեք ժամ տեւող սոյն համացնքային
հանդիպութին ներկաները բաժնուե-
ցան լաւագոյն տապաւորութիւններով:

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

«Մասիս» Շաբաթաթերթի 30է աւելի երկար տարիներու յարատել հրատարակութեան եւ Ամանորի եւ Ս. Ծննդեան տօներու բացառիկին գնահատանքով, եւ անոր նույիրեալ անցեալի եւ ներկայի խմբագրական կազմին եւ վարագույրի ետին ժրաշան աշխատակիցներուն, կը շնորհաւորեմ նոր Տարին եւ Ս. Ծնունդը, մաղթելով 2012-ն ըլլայ անկիւնադարձային բարեբեր տարի մը, յատկապէս մեր հայրենիքին եւ ի սիրուս ցրուած մեր բոլոր գաղութեաներուն:

Վարձքերնիդ կատար, ոյժ եւ կարողութիւն շարունակելու ձեր սրբազն աշխատանքը ի սպաս հայ մամուլին:

Հաւագոյն մաղթանքներով՝

**Ալպէր Մինասեան
Barstow, CA**

ՕԾՈՒՄ ԱԵՆԶՕ ՄԻՐԱԺԻ ՍՈՒՐԲ ԿԱՐԱՊԵՏ ՀԱՅՅ. ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ



ՈՒՂՅԱ Ուալտըն:
Կնքահայրել.-

Սթէնլի Աւետիսեան
(մահացած), Նշան եւ Ռուպի
Տէրտէրեան, Կրէկ եւ Ալիս Կարագեան,
Էտուըրտ Հալվաճեան (մահացած),
Ռանըրտ Գրանեան, Յարութ եւ
Լուիզ Գույումճեան, Արթըր եւ Մէրի
Սվաճեան, Կարօ եւ Ճէղի
Թիւթիւնեան:

«Հայց. Եկեղեցի Գոչէլւա
Հովհանիսի» անունով այս Ծուխը
կազմակերպուած է Դեկտ. 11ին, 1977:
Ամիսը անգամ մը Սուրբ Պատոքագ
կը մատուցուէր Անվիքան Եկեղեցոյ
մէջ՝ այցելու Հոգեւոր Հովհաններու
կողմէ: Ծուխը կը բաղկանայ
ընդհանրապէս Ամերիկահայերէ:
Սեփական եկեղեցի ունենալու
նպատակով, Ծուխը կալուած մը գնեց
Ռէնչօ Միրաժի հարուստ շրջանին
մէջ, որուն հողի օրհնութիւնը
կատարուեցալ Փետր. 4ին, 2000, օրուան
Առաջնորդ՝ Գերլ. Տ. Վաշէ Արքեպս.
Յովակիեանի ձեռամբ:

«Գըրգճան Ընտանեաց Սրահ»ի
բարերարներն են Տէր եւ Տիկին
ծործ եւ Թամարա Գըրգճան, որոնք
Ծուխի գործունեայ անդամներէն են
երկար տարիներէ ի վեր: Բաւական
գումար հանգանակուեցաւ եկեղեցւոյ
կառուցման համար: Ն.Ս.Օ.Տ.Տ.
Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց Կաթո-
ղիկոսի Արեւմտեան թեմ շնորհած
Հովուապետական Բ. Այցելութեան
ընթացքին՝ Յունիս 17ին, 2005 կա-
տարուեցաւ պաշտօնական բացումը
նոր կառուցի եւ Եկեղեցւոյ
Հիմնարկէքի Արարողութիւնը:
Պետական արտօնութիւնները
ապահովուելէ ետք, Եկեղեցին սկսաւ
կառուցուիլ եւ հասաւ իր աւարտին:
Եկեղեցւոյ Հովեւոր Հովիւն է Արժ.
Տ. Գրիգոր Քչնլ. Զաքարեան:

ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳ ԵՒ ԶՐՈՒՅՆԵՔ ԱՐԱՐԱՏ ՀԱՅ ՏԱՐԵՑՆԵՐՈՒՄ ՏԱՆ ՄԵՋ

Թեմակալ Առաջնորդ Գերշ.
Տ. Յովնան Արքեպիսկոպոս
Տէրտիկեանի հանդիսապետութեամբ
եւ մասնակցութեամբ Լու Անձելըսի
շրջանի հոգեւորականներուն, Սուրբ
Ծննդեան Տօնին առթիւ, Զորեք-
չաբթի, Յունուար 4ին, 2012,
առաւօտեան ժամը 10:30-ին, Սուրբ
Պատարագ մատուցուեցաւ եւ ապա
Զրոյնէք կատարուեցաւ «Արարատ
Հայ Տարեցներու Տան» մէջ, Միշըն
Հիլզ: Սուրբ Պատարագը մատոյց եւ
քարոզեց Լու Անձելըսի Սուրբ Յակոբ
Հայց. Եկեղեցւոյ Հոգեւոր Հովիւ՝
Արժ. Տ. Յարութիւն Քհնչ.
Թաշճեան:

massis Weekly

Volume 31, No. 50

Saturday, JANUARY 14, 2012

French Senate to Debate Armenia Genocide Bill on January 23 Turkish Ambassador Returns to Paris



PARIS -- The French Senate on Tuesday said it will debate a bill to outlaw denial of the Armenian genocide on January 23, despite a furious diplomatic spat with Turkey.

The French lower house approved the law last month, threatening anyone who denies that the 1915 massacre of Armenians by Ottoman Turk forces amounted to genocide with jail, drawing a threat of sanctions from Turkey.

Ankara froze political and military ties with France when the bill was passed by the National Assembly, and has threatened further measures if it continues through the Senate or is approved by President Nicolas Sarkozy.

The is backed by a cross-party majority of lawmakers but has not

won universal support in the government, where some ministers fear it will hurt diplomatic and trade ties with a NATO ally and major economic partner.

Turkish Ambassador Returns

The Turkish ambassador to France, Tahsin Burcuoglu, reportedly returned to Paris at the weekend more than two weeks after being recalled to Ankara in protest against the French bill.

"The ambassador has finished the consultations for which he was recalled and returned to France on Saturday," Turkish Foreign Ministry

Continued on page 2

Algerian Prime Minister Tells Turkey to Stop Citing French Colonization

ALGERIA -- Algerian Prime Minister Ahmed Ouyahia urged Turkey on Saturday to stop trying to make political capital out of France's killing of thousands of Algerians during the colonial period.

He made the call as Turkey continued to assail Paris ahead of a French Senate vote on the Armenian Genocide bill.

Turkey has accused France of hypocrisy for its own hand in killings committed in its former colony, Algeria, in 1945 and during the north African nation's struggle for independence between 1954 and 1962.

"An estimated 15 percent of the Algerian population was massacred by the French from 1945 onwards," Erdogan has said. "This is a genocide."

Ouyahia said every country has the right to defend its interests, but "nobody has the right to make the blood of Algerians their business."

French forces cracked down on a protest in the east Algerian city of Setif on May 8, 1945, to call for an end to French colonial rule, leaving 45,000



Algerian Prime Minister Ahmed Ouyahia

people dead, according to Algerian historians.

Western researchers put the death toll at between 8,000 and 18,000.

Ouyahia noted that Turkey had been a member of NATO during the war in Algeria and as such had provided material support to France.

"We say to our (Turkish) friends: Stop making capital out of Algeria's colonization," Ouyahia said at a press conference.

Legendary Armenian Spy Gevorg Vardanyan Dies in Moscow

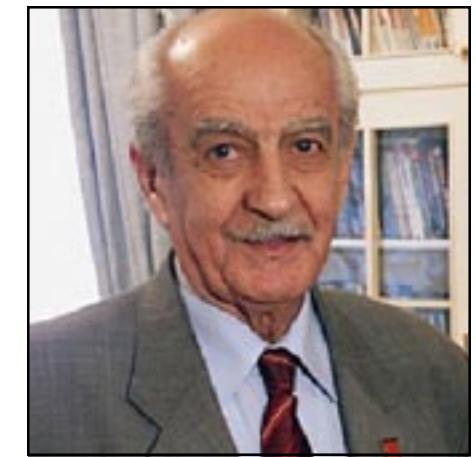
MOSCOW -- Legendary Soviet secret agent of Armenian descent Gevorg Vardanyan has passed away at the age of 87 in a Moscow hospital on Tuesday

Vardanyan, who is said to have died of cancer, is the first Soviet spy who was honored as Soviet Union hero during his lifetime.

Born in southern Russia to an ethnic Armenian family, Vartanyan for decades worked as an undercover agent for the Soviet KGB in different countries and Iran in particular. He is best known for his reportedly major role in ensuring security at the historic 1943 conference in Tehran which prevented a Nazi Germany plot to assassinate Josef Stalin, Franklin Delano Roosevelt and Winston Churchill

Working under the codename Amir, Vartanyan led a spy group which is believed to have exposed hundreds of agents working for Nazi Germany's intelligence in Iran.

According to the Russian Foreign Intelligence Service (SVR),



Legendary Soviet secret agent of Armenian descent Gevorg Vardanyan Vartanyan also infiltrated in 1942 a British spy school in Tehran that allegedly trained agents for undercover operations in the Soviet Union. He continued to operate for the Soviet intelligence abroad, in tandem with his wife Gohar, after World War II.

Vardanyan's name is mentioned in the list of best 100 spies worldwide.

Continued on page 2

Sarkisian and Aliyev to Meet Again

MOSCOW -- Russian President Dmitry Medvedev is expected to host this month fresh talks between his Armenian and Azerbaijani counterparts in an effort to kick-start the stalled Nagorno-Karabakh peace process.

Citing an "informed" Russian diplomatic source, the Regnum news agency reported on Monday that the meeting is scheduled to take place in the Russian Black Sea city of Sochi on January 23-24.

President Serzh Sarkisian's office did not refute the information. Commenting on it, Sarkisian's spokes-

man Armen Arzumanian told RFE/RL's Armenian service (Azatutyun.am) that the presidential press service "announces meetings and visits of the President of Armenia in due course and in an appropriate manner." Arzumanian did not comment further.

There was no immediate reaction to the Regnum report from Azerbaijan's President Ilham Aliyev and other officials in Baku. In his New Year's address to the nation, Aliyev accused the Armenian side of effectively renounc-

Continued on page 2

Hurriyet: Dink Murder Suspect Says His Life is Under Threat

ISTANBUL -- During the ongoing murder case of journalist Hrant Dink, suspect Yasin Hayal says that he has been used by the Turkish Republic and claims he was being threatened by prison guards and requested they be interrogated.

"I have been used by the Turkish Republic, and now they want to eliminate me. My life is in danger and the state will be responsible if anything happens to me," suspect Hayal said in court.

Hayal further alleged that the organizers of the murder, including Erhan Tuncel (another suspect) had taken advantage of him and exploited his poverty. "Tuncel persuaded me that our lives would be much better," he said.

"I never knew Tuncel was a state agent. I respected him because he was the head of Alperen Ocaklari [an ex-



treme right-wing group]. I met him in 2002 and he introduced me to a lot of figures, including police officers. I do not recall any names, however. I was involved directly with Tuncel, and you ought to ask him about the names," Hayal said.

Dink, the Turkish-Armenian journalist was shot dead on January 19, 2007 in front of his editorial office by the Turkish nationalist, 17-year-old Ogun Samast, who has been sentenced to nearly 23 years in prison.

Jailed Armenian Police Chief Proclaims Innocence



YEREVAN -- Colonel Margar Ohanian, the former chief of Armenia's traffic police pleaded not guilty on Monday as he went on trial on charges of large-scale embezzlement of public funds.

Colonel Ohanian claimed that he has been unjustly prosecuted on orders of more high-ranking and powerful state officials. He declined to name any of those officials.

Ohanian was arrested in September and sacked in a criminal investigation into the alleged theft of more than 150 tons of fuel that was allotted to the traffic police. The case against him is based on testimony given by four of his former subordinates also standing trial. None of them is being kept in pretrial detention.

Ohanian denied the charges throughout an investigation conducted by the Special Investigative Service (SIS), saying that he is not responsible for the alleged embezzlement.

Making his first appearance at a district court in Yerevan, the former police official described his first interrogation by the SIS on August 30.

"After 40 minutes, after one phone

call [to SIS investigators], I turned from a witness into a suspect and was arrested," he said.

"There were some reasons for that which I can't publicize now. They simply had to fire and arrest me in order to bring what was put up right at the beginning to a conclusion," Ohanian added, before asking for a private meeting with the presiding judge and the trial prosecutor.

Both men turned down the request. "If you have something to say, say it here," said prosecutor Harutiunian.

"I just wanted to tell you not to pick up others' fight. Do not bring my personal relations with relevant chiefs to a conclusion here," he replied, without elaborating.

While protesting his innocence, Ohanian announced through his lawyer last month that he, his family, and friends have raised more than \$100,000 to compensate the state for the alleged embezzlement.

His lawyer, Mkrtich Vasakian, described the payment as a "matter of honor and dignity" for his client but not an admission of guilt.

Legendary Armenian Spy Gevorg Vardanyan

Continued from page 1

He is also known for his Italian missions that he completed together with his wife Gohar Vardanyan.

His name was decrypted in 2000.

Russian President Dmitry Medvedev offered his condolences to Vartanyan's family, describing him as a "true patriot of his country" who took part in "brilliant intelligence operations."

President Serzh Sarkisian sent a similar letter from Yerevan. It referred to the deceased spymaster as a "worthy son of the Armenian nation." "I

maintain the warmest recollections of my meetings and conversations with Gevork Vartanyan," he wrote.

Sarkisian, who headed the Armenian successor to the KGB in the late 1990s, also declared that Vartanyan "stood by independent Armenia" during the Nagorno-Karabakh war and helped to strengthen its intelligence service "with advice and assistance."

Vartanyan received an Armenian state award, the Order of Honor, from Sarkisian in 2009. Armenia's National Security Service (NSS) honored him with a medal in 2004.

Sarkisian and Aliyev to Meet Again

Continued from page 1

ing further negotiations with Azerbaijan.

That Aliyev and Sarkisian will hold yet another trilateral meeting with Medvedev this month was confirmed to RFE/RL's Armenian service by another source privy to Armenian-Azerbaijani peace talks mediated by Russia, the United States and France. The Russian president has organized

about a dozen such meetings since 2008.

Aliyev and Sarkisian came close to agreeing on the basic principles of a peaceful settlement proposed by the three mediating powers at their most recent face-to-face talks held in the Russian city of Kazan last June. But they failed to overcome their differences, raising more questions about the future of the peace talks.

Former Political Prisoner Sasun Mikaelian Runs for Mayor of Hrazdan

YEREVAN -- A prominent opposition figure who spent more than three years in prison on controversial charges has decided to contest a mayoral election that will be held in the central Armenian town of Hrazdan on February 12.

Sasun Mikaelian of the main opposition Armenian National Congress (HAK) will be the only challenger of Hrazdan's incumbent Mayor Aram Danielian representing President Serzh Sarkisian's Republican Party (HHK).

The contest will be a major test for both political forces ahead of parliamentary elections scheduled for May.

A famous veteran of the Nagorno-Karabakh war, Mikaelian served as Hrazdan mayor in the 1990s before being elected to the Armenian parliament from a local constituency. He was stripped of his parliament seat in 2009 after being sentenced to eight years in prison on charges of organizing the March 2008 post-election violence in Yerevan.

Mikaelian was among more than a hundred opposition political prisoners who were arrested in the wake of the deadly unrest on trumped-up and politically motivated charges. Along with several other Ter-Petrosian loyalists remaining in jail, he was set free last May following a general amnesty declared by the Armenian authorities.

The ruling HHK pledged on Tues-



day to do its best to ensure that the Hrazdan election is free and fair. "For us the top priority is not to win the elections at any cost but to ensure their transparency and legitimacy," the party's chief spokesman, Eduard Sharmazanov, told RFE/RL's Armenian service (Azatutyun.am). "We will do everything to ensure a fair contest."

Mikaelian dismissed these pledges as he spoke to RFE/RL's Armenian service in the industrial town about 45 kilometers north of Yerevan. He claimed that the regional administration is already pressuring local government officials and public-sector employees to contribute to Mayor Danielian's re-election.

"If they try to stuff ballots, organize open voting, 'carousel' [voting] and other violations ... there will be very severe consequences," warned Mikaelian. "I have entered the fray for fair elections."

Armenia's National Archive Organizes Exhibitions on 500th Anniversary of Armenian Typography

YEREVAN.

- Armenia's National Archive will organize exhibitions dedicated to the 500th anniversary of the Armenian typography and 20th anniversary of the establishment of the Armenian Army.

Armenian Deputy PM, Minister of Territorial Administration Armen Gevorgyan visited archive on Wednesday to get familiar with digitalization equipment acquired last year, ministerial press service informs Armenian News-NEWS.am.

The equipment is to accelerate the process of digitalizing the documents.

The archive had organized over 14 thematic exhibitions dedicated to



the establishment of the 15th anniversary of local self-governmental system. Moreover, it organized exhibition on the 20th anniversary of Armenia's Independence together with the Armenian Museum of History.

The archive cooperated with international organizations and concluded contracts as well, in particular, those with Georgia's and Finland's National Archives.

French Senate to Debate Armenia Genocide Bill

Continued from page 1

spokesman Selcuk Unal told the AFP news agency on Sunday.

"Hurriyet Daily News" reported last week that Burcuoglu will be sent back to Paris to "coordinate" Turkish

efforts to prevent the genocide bill's passage by the French Senate.

Burcuoglu said Turkey's goal is to provide freezing of the proposal in a short term period adding that it is "senseless, useless and extremely dangerous," TRT Russia reported.

Truth is Persistent: Hrant Dink Case



By Orhan Kemal Cengiz
Today's Zaman

Why can't we solve the Hrant Dink murder? I have tried to answer this question in this column many different times, approaching it from many different angles.

My answers have one simple common denominator and it is this: We cannot solve it because the whole system was involved in it.

Let me explain it in plain English. Dink's murder was planned and orchestrated by circles within Ergenekon. Everything was planned in advance. Dink once said that the Armenians would be free once they had gotten rid of "the poisonous blood associated with Turks." What he meant was very obvious. The Armenians, according to Dink, were poisoned with the hatred of Turks and once they had managed to overcome this hatred, a healing process would have been started.

One lawyer, Kemal Kerinçsiz, who is now behind bars in connection to being a member of Ergenekon, brought a case against Dink for the above mentioned words, alleging that he was insulting "Turkishness." Normally, any judge could have easily come to the conclusion that Hrant's words were not about "Turkishness," but were an invitation for Armenians to look at their hatred towards Turks from different angles. However, the Turkish courts, as they were instructed to do, "misunderstood" these words and took them literally as if they were suggesting that Turkish blood was poisonous.

When Dink was put on trial for insulting "Turkishness," he became an open target. While he was being tried before the courts, circles within Ergenekon were not only pressuring the courts to give him a prison sentence, but were also preparing murderers in Trabzon. Yasin Hayal, who has very strong ties with the gendarmerie, was trying to convince Ogün Samast to kill Dink. While he was doing this, they also talked to Erhan Tuncel, who informed police intelligence of every single step that Hayal and Samast were taking. Basically, everyone knew that Dink was going to be killed. Since both intelligence services were involved in this murder we have not been able to take any steps forward since the beginning of the case.

As I was writing this article, the

Istanbul Court was holding its 24th hearing in the Dink case. I kept one eye on my twitter page to see the messages being sent by journalists at the courtroom. Two important developments happened in this hearing. The first one was the lawyers' analysis of the data on the records kept by the Telecommunications Directorate (TIB). After 1 million requests the TIB provided its records showing who was talking on mobile phones in the vicinity of the spot where Dink was killed. Dink's lawyers stated in this last hearing that the two accused had talked to five people in the area before, during and after the murder. This is quite important, and if the lawyers have not made a technical mistake, this will prove beyond reasonable doubt that the murderer was not alone when he killed Dink. This would of course open up a new dimension to the case.

The other important development is this: Hayal claimed that "the state" is now trying to kill him in prison. He said he was used by the state and if he is killed, everyone should understand that he was killed by it. He also stated that Tuncel had used and manipulated him. His remarks may be the beginning of an honest confession or he may be trying to send a threatening message to "his masters" to save him, hinting that if they don't, he will tell the whole truth.

While all this was happening, Hrant's friends were reading out a press release outside the court room. I highlighted some statements in this press release:

"You have neared the end of five years. You, not us. For five years you hid the real killers; those who set up a treacherous ambush to take him away from us, those who set up the bloody pathway leading to murder under the shield of the state. For five years you have spoiled the evidence; you hid the evidence that would unveil the real murderers -- you concealed them. For five years you brought a few triggermen before us and asked us to suffice with this. For five years you have been adamantly doing this with a cold, insidious tenacity. The tens of thousands marching after him, the millions crying after him did not touch you one bit. Your cold hearts didn't bleed. The state of law is far from you. That is why you preferred to show us the law of the state instead. And this we have seen. ... This is almost the end of five

Continued on page 4

A Very disturbing Map of Friends and Foes

By Odette Bazil

On Thursday 29th December 2011, Mr Recep Tayyip Erdogan, Prime Minister of Turkey, became a very angry man as the French Parliament adopted a new law stating: whoever would deny publicly the veracity of the Armenian genocide would be prosecuted, sent to jail for one year and made to pay a fine of 45.000 EUROS.

In his anger Mr Erdogan ordered his Foreign Office to produce a "World Map of Friends and Foes" where the countries whose governments, parliaments and NGOs have already recognised the Armenian genocide would be marked with a dot in RED, the ones who had declared that they were to recognise it in ORANGE, the ones who were likely to recognise it imminently in PINK, the ones who might recognise it in late future in GREEN and the ones who would never recognise it in BLUE: to his despair the map looked like a bouquet of RED, ORANGE and PINK barbed spikes which transpierced his heart and made him angrier and angrier.

Then he gathered his men of confidence: they too were angry. They adopted immediately the easiest option: to stop the entry of French goods into Turkey and - instead - to spend the billion dollars in England where the Brits would welcome it with open arms as Mr Erdogan knew that secretly the Brits were delighted about the situation and that publicly they had declared their disapproval at the adoption of such law! (While all this was being discussed, Mr Erdogan in his mind could see himself facing the anger of his wife at not finding her favourite perfumes, scarves and latest French dresses and shoes anymore if French goods were to be embargoed! Well, he thought we can always send her to Harrods in London where she will find what she likes: the Brits will NEVER do what the French did! On the map, the largest blue dot is in England!!!)

The production of the map was immediately praised as a very good idea and they all sat down and studied it: to their anguish they found too many red dots concentrated in Europe! that made them even angrier! Were they to treat each country the red dots represented with the same policy adopted against France? They shivered in their seats: if yes, then they would never be allowed to enter the exclusive club of European Union! This way they would surround themselves with 22 more enemies (the 22 countries who had already recognised the genocide) 22 countries made enemies by their own proper Turkish hands! They cursed their ancestors for a job badly done and lamented: why had few thousands Armenians been allowed to escape the genocide and been allowed to remain alive? Why!!!! Why had some of their churches been spared? In Turkey and specially in the lands taken from the Armenians, we should have done to them what our Azeri cousins did to their graves and their Khatchkars (cross-headstones) in Jughashen: break their monuments, bulldozer them and build our own military camps over them!

This way no one could inspect! Look! now they are creating all sorts of problems... and these are serious problems"

Then they studied the orange dots: maybe we can adopt a different policy regarding the countries who have not yet recognised but are considering to recognise the genocide and stop them from recognising? Maybe we can convince our Azeri cousins to offer their land nearest to the Iran border to install anti-missile bases against Iran to humor Israel and stop them from recognising the genocide? This idea gave them a reprieve: they smiled and congratulated each other. Yes this is what we will do. We have to stop Israel in that recognition because the very moment that Israel recognises the genocide (Allah forbid!), the Americans and the Brits will follow suit... and we must prevent that at any cost. Any cost.

Among the pink dots on the map the one that worried them most was the Vatican: what has transpired now that they have opened their vaults? Will every document and every report sent to Vatican during the genocide be read and be published? How to stop that? Against such documents, how are we going to deny the truth anymore? Who will accept our lies? Because what is kept in there (they meant the Vatican) if made public will be our downfall and can immediately trigger a dangerous and unbreakable chain of recognitions.. and we must prevent that too at any cost. Any cost.

Examining the blue dots calmed them for a short period: there was England (completely painted blue) where not a single red or orange or pink or even green dot was to be seen... but what is this? some red and orange dots were already appearing on the British Isles: Wales was to be monitored closely now where Armenian cross-headstones were being erected on Welsh Council owned land to remember the victims of the genocide and where Welsh Parliament was adopting a Declaration of recognition of the genocide... but Thanks for England, Good Friend, Good Ally; England! where, in the heat of WWI, aware of the genocide in 1915, British historians had been commissioned to research their Parliamentary Hansards, gather and publish damning reports on the genocide in their Blue Book called "Treatment of the Armenians in the Ottoman Empire 1915-23" .. but now our friends are rejecting the book, declaring it void and useless and labelling it "war propaganda", helping us in our denial and getting us off the hook. Thanks be to Allah! Praised be to friendship and loyalty!

Laughingly they discussed and wondered if British Dignitaries, MPs or even Royals who have publicly denied the Armenian genocide in UK will travel to France now and if asked the same question in France will give the same negative response, knowing that they will be sent to prison in France and be made to pay 45.000 EUROS?.... they chuckled in delight .

America too was painted in blue;

Continued on page 4

Ex-Navy Secretary Paul Ignatius to Speak in Glendale and at USC

Former Secretary of the Navy Paul R. Ignatius will give a pair of talks in Southern California on January 29 and 30, 2012, in connection with the publication of his memoir *Now I Know in Part* in a revised and expanded edition.

On Sunday, January 29, Ignatius will speak at 2:30 p.m. at the Glendale Public Library, an event sponsored by the USC Institute of Armenian Studies, the Ararat-Eskijian Museum, and the National Association for Armenian Studies and Research (NAASR). On Monday, January 30, 12:00 noon, NAASR and USC Institute of Armenian Studies will sponsor a talk by Paul Ignatius at USC, his Alma Mater, at the Colloquium in Armenian Studies, Von Kleinsmid Center (near Figueroa & Jefferson), room 156. Both events are free and open to the public.

Ignatius' *Now I Know in Part*, a substantially revised and expanded edition of a memoir that was first published privately in 2000, was issued in late 2011 by NAASR's Armenian Heritage Press. The book will be available for purchase and signing by the author at both events.

A descendant of Armenian parents from the Kharpert region of Historic Armenia, Ignatius is a native of Glendale, California, and a graduate of the University of Southern California. He earned an MBA from Harvard University after serving as a naval officer in World War II. He is also the author of *On Board: My Life in the Navy, Government, and Business* (Naval Institute Press, 2006).

Ignatius served for eight years in the presidential administrations of John F. Kennedy and Lyndon B. Johnson, first as an Assistant Secretary of the Army, then as Under Secretary of the Army and Assistant Secretary of Defense, and finally in 1967 as Secretary of the Navy. Following his government service, he was president of the Washington Post for two years and president of the Air Transport Association for fifteen years.

He is the recipient of the Army Distinguished Civilian Service Award, the Navy Distinguished Public Service Award, and the Department of Defense Distinguished Public Service Award.

In *Now I Know in Part*, Ignatius looks back on family history, childhood in Glendale, California (long be-



fore it had was home to a large Armenian community), colorful characters (both famous and obscure) and Hollywood brushes with greatness, military service during World War II, and more.

In the book's Foreword, Ignatius writes that "There is quite a lot in these stories about Armenia and my parents' Armenian friends. I never thought much about all this when I was growing up, probably because it would make me seem to be different from my school mates, and I wanted to be just like everyone else. Now I look with a different eye on my heritage. I have come to believe that I am a more interesting person, to myself and to others, because of this background."

Also, he adds, he enjoyed telling "stories about the old days, about growing up in California with parents of Armenian heritage, and getting to know a lot of characters, mostly Armenian, who came to our house in Glendale. I would acquaint them with William Saroyan's Uncle Aram, who told jokes in crazy ethnic dialects, and with Levon Agha and Armenag Effendi Kurkjian, and how my brother and I did the wash in the old Maytag and invented silly languages in our shared bedroom before going to sleep."

Chapters newly added for this second edition include reminiscences of Ignatius' former boss, Secretary of Defense Robert S. McNamara, during a difficult time in U.S. history, and two homecomings of a sort: one to Hoover High School in Glendale and the other a visit to ancestral lands in Historic Armenia.

For more information contact NAASR at 617-489-1610 or hq@naasr.org or visit NAASR at 395 Concord Avenue, Belmont, MA 02478.

Panel Discussion: "Armenia's Environmental Challenges in the 21st Century."

On Wednesday evening, February 8th, ATP joins with Armenian Engineers and Scientists of America (AES) in association with AGBU Young Professionals and Armenian Environmental Network (AEN) for a panel discussion on "Armenia's Environmental Challenges in the 21st Century."

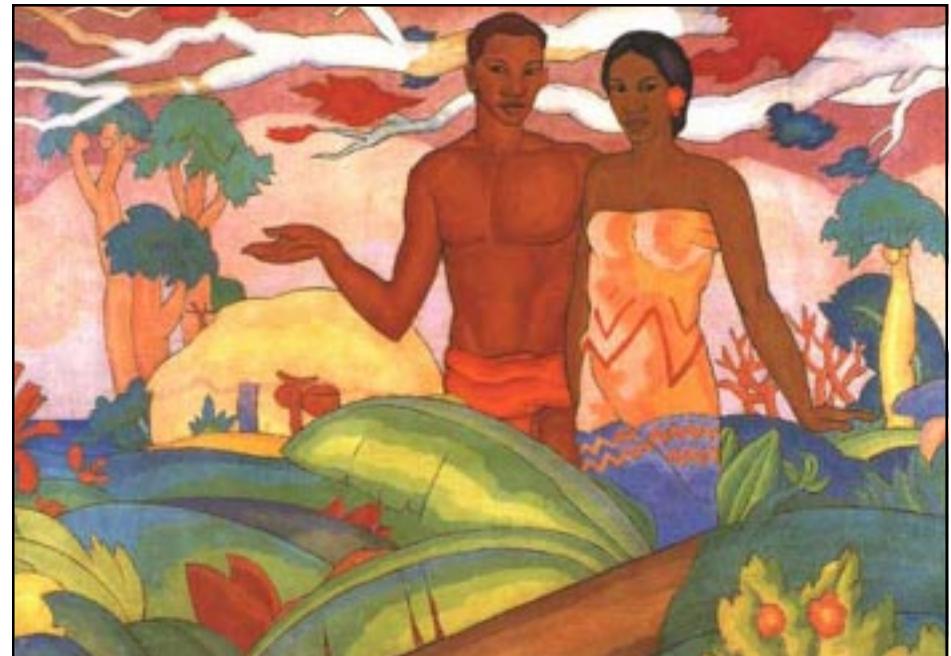
Panelists include Varouj Abkian, Assistant Director with the City of Los Angeles Bureau of Sanitation, Robert Kurkjian, Principal Scientist, Tetrach, Anne Shirinian Orlando, MSEE, PhD, Environmental Studies, and Zack Parisa,

RF, MFS ATP Director of Forestry, Co-founder and President, SilviaTerra. The panel discussion will be at Parsons, 100 W. Walnut Street, Pasadena, CA 91124 from 7:00 to 9:30 pm.

ATP conducts vitally important environmental projects in Armenia's impoverished and deforested zones.

The event is complimentary and open to the public but reservations are required to attend. Please RSVP to Hermine Mahmouzian at hermine@armeniatree.org or call (310) 990-4371.

Arman Manookian: An Armenian Artist in Hawaii



Professor John Seed of Mt. San Jacinto College in Southern California will speak on Sunday, January 22, 2012, at 4:00 p.m., at the Ararat-Eskijian Museum, 15105 Mission Hills, CA. The lecture, entitled "Arman Manookian: An Armenian Artist in Hawaii," will be co-sponsored by the Museum and the National Association for Armenian Studies and Research (NAASR). The event is free and open to the public.

Prof. Seed is the winner of a 2002 Society of Professional Journalist's award in art and entertainment writing, and has written about art and artists for Harvard Magazine, Maui No Ka Oi, Honolulu, and Christie's auction houses. He is the author of the book *Arman Manookian: An Armenian Artist in Hawaii*.

Seed has done extensive research into the life and art of Arman Manookian (1904-31). He has delved into his childhood and education in Constantinople, where he studied at the Armenian school

where Daniel Varoujan served as principle, as well as his training in the U.S. and his experiences and paintings during his short stay in "Paradise." He will cover historic events during his lifetime as well as how they affected his thinking as well as the lives of his family members and his teachers.

Manookian, a survivor of the Armenian Genocide, spent his final years in Hawaii, where he is recognized as one of the state's greatest artists. In 2011, the Honolulu Academy of Arts held a retrospective of his work.

There will also be a short presentation about the relationship of Post Traumatic Stress Syndrome, genocide, and genetics.

More information about Seed's lecture may be had by contacting the Ararat-Eskijian Museum at 818-838-4862 or aem@ararat-eskijian-museum.com or NAASR at 617-489-1610 or hq@naasr.org.

A Very disturbing Map of Friends and Foes

Continued from page 3

but its map was very confusing: some red, orange and pink dots were scattered everywhere from North to South and East to West, representing these damn Armenian lobbyists, NGOs, local Governments, organisations and even some Parliaments: with a sigh of anguish ("these bloody Armenians !!!") they decided that America too was to be monitored very closely, despite all the reassuring promises received from the Authorities.

At last they looked at Turkey on the map. Then they looked at each other: how long before some wretched red dots appear on the map? How long before some ill-fated Turkish teacher prints the truth in our children's books? How many more historians, reporters, publishers, activists, authors and men of conscience must we imprison or kill to stop this hysteria? Then they congratulated themselves for having cre-

ated and adopted Penal Code 301: with this law in place no one will ever dare talk about the Armenians and their genocide. If they do, then we will throw them in jail, confiscate their properties, burn their offices or ... just kill them. Yes. Yes. That's what we will do.

But the smiles were hesitant, the congratulations were lukewarm and the handshakes were weak. They were looking at that "Map of Friends and Foes" and - reluctantly - came to realise that their efforts to deny a historic fact were fruitless: the number of red dots was increasing every day and soon was bound to cover the whole map because when the snow melts, every stone, no matter how small or how deeply buried, will be exposed for all to see. With a black fear and blind anger in their hearts, they all agreed: the snow has started to melt.

THANK YOU MR. SARKOSY.
THANK YOU FRANCE.

baappg.bazil@btinternet.com

Truth is Persistent: Hrant Dink Case

Continued from page 3

years and the 24th hearing ... you are still concealing the real killers. But now that we, us Hrants, are very patient and very determined, neither five,

nor 95 years will deter us from demanding from you -- those who protect them -- the real killers."

I really hope that we will see some concrete developments in this case soon.

ՀԱՅԵՐԵՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԴԱՐԱԴԱՐՁ
500 ԱՄԵԱԿ ՀԱՅԵՐԵՆ ԱՌԱՋԻՆ ԳԻՐՔԻ ՏՊԱԳՐՈՒԹՅԱՆ
ՅԱԿՈԲ ՄԵՂԱՊԱՐՏ՝ ՌԱՅՎԻՐԱՅ

ԴՈԿՏ. Տ. ԶԱՀԻՔՆ ԱԻ. ՔՀՆՅ. ԱՐՁՈՒՄԱՆԵԱՆ

ՅՈՒԹԵԼԵԱՆՀ

Ներկայ տարին կը նշէ 500-
ամեակը հայերէն առաջին տպագր-
ուած վեց հասոր գիրքերուն՝ 1512
թուականին, որուն ձեռնարկեց Յա-
կոբ անուն Մեղապարտ կրօնաւորը
Հայաստանէն հեռու իտալիոյ Վե-
նեսենիկ քաղաքին մէջ, որ ատենին
կը նկատուէր Եւրոպական տպագ-
րութեան կեդրոնը: Յակոբ, որ իր
միակ յիշատակարանին մէջ ինք-
զինք համեստօրէն «մեղապարտ»
կը կոչէ, հայոց պատմութեան մէջ
դարձաւ իր մականունը: Վենետիկ
16-րդ դարու սկիզբը ունէր շուրջ
250 տպարաններ, որոնց վրաց աւել-
ցաւ Յակոբ Մեղապարտի հաստա-
տած հայերէն լեզուի տպարանը:

Հասկնալի է որ մինչ այդ
Հայաստան իր պատմագրական եր-
կարածիղ դարերու աշխատանքը
սերունդէ սերունդ ձեռագիր մատ-
եաններով միայն կ'իրագործէր,
անոնց յարատեւ ընդօրինակութիւն-
ներովը: Ասկէ հինգ հարիւր տարի-
ներ առաջ ձեռագիրի մշակումը
փոխարինուեցաւ տպագրութեամբ՝
քայլ պահելով 16-րդ դարու վե-
րածնունդի յառաջդիմութեան հետ:
Ուահիրան եղաւ Յակոբ Մեղա-
պարտ որ հայերէն ձեռագիրներու
հետքերով մեր լեզուն տպագրու-
թեան յանձնեց:

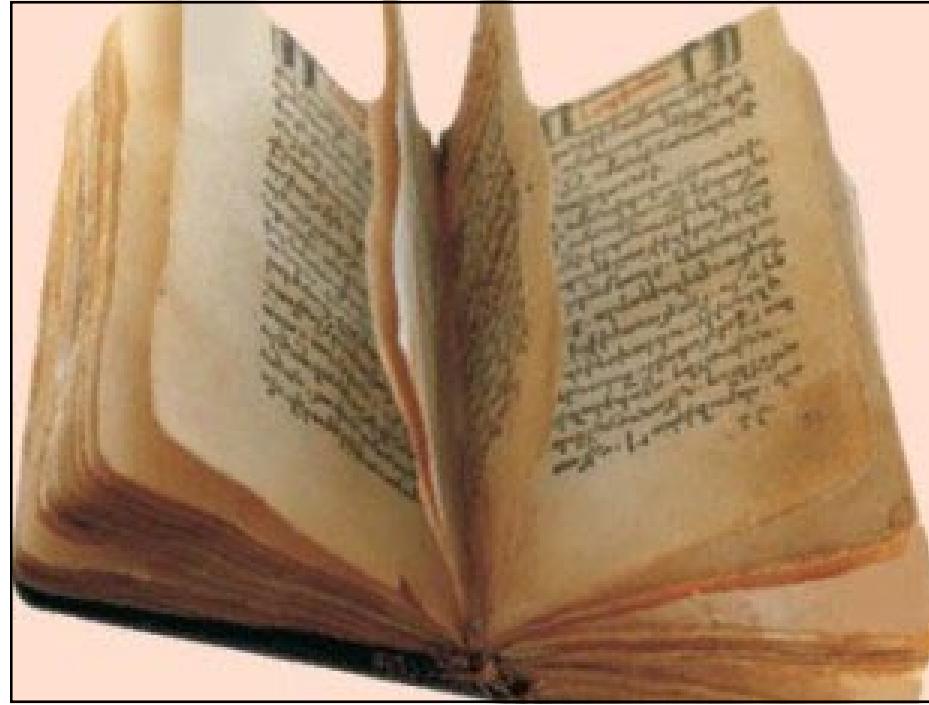
Բնական է երբ որ վենետիկը
կը նշենք որպէս հայ տպագրու-
թեան որրան, քաղաքն է որ կը
նշենք եւ ոչ թէ վենետիկի Միխ-
թարեան Հայութը Միաբանու-
թիւնը, քանի որ անոնք տակաւին
գոյութիւն չունէին եւ միայն 200
տարի ետք, 1717-ին, Միխթար
Սեբաստացի Աբբահօր գլխաւորու-
թեամբ հաստատուեցան Ս. Ղազա-
րի մէջ:

ՅԱԿՈԲ ՄԵՂԱՊԱՐՏ

Վեց տպագրեալ զիրքեր որու-
շապէս եղան պտուղը Յակոբի նա-
խաձեռնութեան՝ զլիաւորութեածը
«Ուրբաթագիրք» կոչուած հասոս-
րին, որուն անմիջապէս յաջորդե-
ցին «Պատարագատետր» մը, «Աղ-
թարք» մը, «Տաղարան» մը, «Պար-
զատոմար» մը, եւ «Սաղմոսարան»
մը: Ասոնք եղան անդրանիկ տպագր-
եալ հայերէն զիրքերը: Բանասէր-
նէր յայտնաբերեցին միակ միշա-
տակարան մը «Պատարագատետր»ի
վերջաւորութեան՝ թէ «Այս սուրբ
զիրքը զրուեցաւ հայոց 962 եւ
Քրիստոսի 1513 թուին վենէժ աստ-
ուածապահ քաղաքին մէջ՝ մեղա-
պարտ Յակոբի ձեռքով»:

Հայերէն գիրքի անդրամանիկ տպագրութեան ուսումնամիրողն ու մասնագէտը եղաւ Ռաֆայէլ Իշխանեան իր 1977 թուին Երևանի մէջ հրատարակած «Հայ Գրքի Պատմութիւն» առաջին հատորով, ուր հայերէն տպագրութեան յաջորդական տասնամեակներու, 1512-1680 թուականներու, քննական վերլուծումը կատարած է, փաստացիներկայացնելով հայ առաջին տպագրութեան հիմնադիր Յակոբ Մեղապարտի, եւ ապա՝ Աբգար Դպիր Եւղոկիացիի դերը հայ մշակոյթի զարգացման ընթացքին: Իր հետա-

զառութիւնները ցոյց տուած են որ
մինչեւ 19-րդ դարու ամենավեր-
ջին տարինները տակաւին ստորց
տեղեկութիւններ չկային առաջին
վեց տպագրեալ պիրքերուն եւ անոնց



յարակից պարագաներուն մասին։
Մենք օգտուեցանք իշխանեանի լիշ-
եալ գործէն երբ զրի առինք սոյն
տողերը, յատկապէս իր յատնաբե-
րած վերեւի Յիշատակարանը։

Մեր կարծիքով Տ.Տ. Գէորգ Ե.
Սուրէննանց Ամենայն Հայոց Կա-
թողիկոս առաջինն էր որ անցեալ
դարու 1912 թուին, յատուկ Կոն-
դակով եւ համազգային կերպով
նշեց Հայ Տպագրութեան 400 ամ-
եակը, քանի որ իրմէ առաջ հազիւ
ճշդուած եւ հաստատուած էին այդ
անկիւնադարձային իրագործման
պարագաները:

ԱՐԱՋԻՆ ՏՊԱԳՐՈՒԱԾՆԵՐԸ

«Ուրբաթագիրք»ը եւ «Աղթագիրք»ը նմանօրինակ գիրքեր են, ոչ-կրօնական բնույթով, մինչդեռ միւսները յայտնապէս պատարագ մատուցանելու, սաղմոս երգելու, եկեղեցական տօները ճշգելու յատուկ գիրքեր էին: Առաջին երկուքը բժշկական նկարագիր ունին՝ բժշկութեան յատուկ խորհուրդներով եւ նաեւ աստղագուշակութեան դրոյթներով: Իսկ »Պարզատումար«ը բանալին կը հանդիսանայ այս վեց գիրքերուն իրական թուականը ճշգելուն մէջ: Հոս է որ տոմարի առաջին տարին կը լիշտուի որպէս 1512, որ կը նշանակէ թէ այդ թուականին տպագրուած էր, եւ հետեւաբար նաեւ միւսները:

Մինչեւ 19-րդ դարու վերջը
այս վեց գիրքերը անորոշ վիճակի
մատնուած էին մինչեւ վերեւի
«լիշտակարան»ին յայտնուիլը:
Յակոբ գրագիտ հոգեւորական մը
եղած է եւ վենետիկի մէջ հայ
վաճառականներու հետ յարաբե-
րութեամբ նիւթապէս օժանդակու-
թիւն ստացած է իր գործերուն
համար՝ նախ հայերէն տառեր ձու-
լելու եւ ապա տպարան հաստատե-
լու: Վեց գիրքերէն հաստատ կ'երե-
ւի որ զանոնք վենետիկի իտալա-
ցիներու տպարաններուն մէջ չէ
տպած, այլ իր հաստատած սեփա-
կան տպարանին մէջ հայերէն տա-
ռերով, որոնք առաջին անգամն
ըլլալով ձուլուեցան Յակոբի ձեռ-
քով՝ երկու տառատեսակներով,
գլխագիր եւ բոլորգիր, հետեւելով
ձեռագիր մատեաններու տառատե-
սակներուն եւ լուսանցա-զարդե-
րուն:

Հայրենի բանասէրներ, զլիսաւորութեամբ Ռ. Իշխանեանի, Մեղապարտի տպած «Տաղարան»ը տպագրական արուեստի լաւագոյն նմուշը նկատած են, ուր ամփոփի-

ուած են Գրիգոր Նարեկացիի,
Ներսէս Շնորհալիի, Ցովհաննէս
Թղկուրանցիի եւ Մկրտիչ Նաղաշի
չափածոյ Երգելը: Յաւօք սակայն
Մեղապարտի տապարանը Երկու տա-
րի միայն դիմացաւ ու զայն փակել
ստիպուեցաւ մեզի անծանօթ պատ-
ճառներով:

ՅԱԿՈԲ ՄԵՂԱՊԱՐՏԻ ԱԻԱՆԴԸ

Ծանր էին ժամանակները Յա-
կոր Մեղապարտի գործունէչութեան
շրջանին: Հայաստան 16-րդ դա-
րուն բաժնուած էր Թուրքիոյ եւ
Պարսկաստանի միջեւ, եւ ինչպէս
Ուկեղարուն, այդ ատեն եւս պէ-
տականութիւնը կորսնցուցած, պի-
տի կառչէին միացն իրենց մշակու-
թին եւ եկեղեցւոյ պահպանումին.
Մեսրոպեան գիրն ու գրականու-
թիւնը եւրոպական չափանիշնե-
րով, այսինքն տպագրութեամբ,
պէտք էր զարգացնել, պահել կարե-
նալու համար հայ ազգին ինքնու-
թիւնը:

Յակոբի աւանդը իսկոյն շարունակուեցաւ եւ ծաւալեցաւ իրայշղորդներուն ձեռքով։ Աբգար Եւթոկիացին 50 տարի ետք եղաւ երկրորդ հայ տպագրիչը որ իրորդիին Սուլթանշահի հետ հետեւեցաւ Յակոբի գործին՝ տառերու տեսակներն ու զարդերը նման ոճով զարգացնելով։ Գործի լծուեցան իրենց հետ նաև Յովհաննէս անուն

նույրեալ տպագրիչ մը: Աբգար
1565-ին վենետիկին մէջ հինգ հա-
յերէն յաւելեալ գիրքեր եւս տպագ-
րեց՝ «Տօնացոյց» մը, «Ժամա-
գիրք» մը, «Մաշտոց» մը, եւ
«Քերականութիւն» մը: Ապա իր
տպարանը Կ. Պոլիս փոխադրեց,
ինք հոն զնաց ու որդիին մնաց Հռոմ
ուր տպագրութեան հայերէն յաւել-
եալ տառեր պատրաստել տուաւ, եւ
տպագրեց «Տօմար Գրիգորեան»ը:

Աբգար 1565 թուականի իր յիշատակարանին մէջ լռելեացն յիշած է Յակոբ Մեղապարտի առաջին գործերը որոնք օրինակ ծառայած են իրեն յիշտուն տարիներ ետք: Ամենայն Հայոց Սիհքայէլ Սեբաստաղի Կաթողիկոսն էր որ յատուկ յանձնարարականով 1562 թուին Աբգար Դպիրը Հռոմ ուղարկեց որ երկար ժամանակ Վենետիկ մնաց եւ հայերէն նոր գիրեր ձուլեց: Իր որդին Սուլթանչահ իր գործը շարունակեց մինչեւ 16-րդ դարու վերջը:

Ուրեմն Յակոբ Մեղապարտի
հսագոյն տպագրութիւններէն մին-
չեւ Աբգար Դպիր, 1512-1586, մեզի
հասած տպագրեալ գիրքերը եղած
են 19 գիրք: Ուղիղ յիմնամեակ մը
ետք, 1636-ին, Զուղայի մէջ Խաչա-
տուր Կեսարացին եւ իր օգնական-
ները նոր տպարաններ հաստատե-
ցին եւ չորս գիրքեր եւս տպեցին:

Իսկ Մայր Աթոռ Ս. էջմիածնի անունով 1658 թուին Յակոբ Զուղացեցի Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի հրամանով Ոսկան վարդապետ Երեւանցին Հոլանտացի Ամսողերտամ քաղաքին մէջ հիմնեց Ս. Սարգիս անունով տպարան մը 1664 թուին, եւ առաջին Աստուածաշշունչ Մատեանը տպագրեց 1666 թուին: Աստուածաշշունչի տպագրութեան 300 ամեակը տօնեցինք S.S. Վազգէն Ա. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի Կոնդակով 1966 թուին:

«ԿԱՅԵ» ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

**Նախաճաշ-Փուլկերոյթ
Կիրակի Յունիուր 29ին, 2012 թ.
առաւօտեան ժամը 11:00ին**

**Փաստինայի Հ.Մ.Ս.ի Սովորական
սրահին մէջ**
1060 N Allen Ave Pasadena

**Մուտքի նույն 15 տոլար
Տեղերը ապահովելու համար հեռաժայնել՝
818-324-0574 թիվն**

ԱՆԱԿԱՆԱԼ ՄԻ ՀԱՍԵՐԳԻ ԱՌԻԹՈՎ



Յովհաննէս Բարախանեանի դուստրերի Լիայի եւ Էլլայի հետ

Վ. ՎԱԶԱԳԱՆ

Վերջերս մի բարեկամի միջով տեղեկացաց, որ երգի մենակատարումով պէտք է ելոյթ ունենար Հայաստանի վաստակաւոր դերասան եւ այժմ Լու Անձելոսաբնակ Յովհաննէս Բաբախանեանը: Այս փաստը, որ այս վերջին տարիներին յաճախ են ելոյթ ունենում հայ արուեստագիտները՝ մշակոյթի տարբեր բնագաւառներում, ինձ չզարմացրեց վերցիշեալ լուրը: Ցատկապէս Հայաստանի անկախացումից ի վեր, յաճախ ենք ականատես լինում, որ օրինակ երգիչը յանկարծ որոշում է դառնալ կինոյի դերասան: Այդ փուլում դեռ մտածում ես մարդ է երեւի կարերից դրդուելով է այդ միջոցին դիմում: Իսկ յետոյ լսում եւ տեսնում ես այդ նոյն երգիչ կինոդերասանը դարձել է հաղորդագիտ: Այս անգամ էլ քեզ մի կերպ համոզում ես, որ դէ մարդը խօսելու նորհք եւ լաւ ձախ ունի, մնում է որ արուեստի այդ նոյն «բազմաշնորհ» մշակը դարձել է պարող: Եւ կարծես այդ բոլորը հերիք չէր, ընդամէնը երեկուած անփորձառու հաղորդագիտը դառնում է արուեստաբան եւ նստում ժիրդի սեղանի մօտ եւ մեկնաբանում եւ դասակարգում

այլոց արուեստը: Պէտք է խոստովանեմ, որ ընկերոյն միջոցով լսած լուրը ինձ ոգեւորեց եւ լրազրողիս բնագը թելադրեց՝ ներկայ լինել եւ արժանի քննադատութեան ենթարկել նմանատիպ ելոյթները: Ենթարաբարը մտածում էի, որ այդ ելոյթը եւս պէտք է լինէր այնպիսիների շարքում որոնց մասին արդէն ակնարկեցի: Սակայն այս անգամ ստացուեց ճիշտ հակառակը: Յովհաննէս Բաբախանեանը հանդիսատեսին մասուցեց շատ հաճելի անակնկալ: Նա ապացուցեց, որ կարող են լինել նաեւ բացառիկ երեւոյթները: Յ. Բաբախանեանը այդ գիշեր երգեց հինգ լեզուներով՝ հայերէն, անգլերէն, իտալերէն, ուստերէն եւ սպաներէն:

Հենց առաջին երգի աւարտից յետոյ համոզուեցի, որ գործ ունենք մի տաղանդաւոր, ստեղծագործ եւ կիրթ արուեստագիտի հետ, որը նախ անթերի էր ընտրել երգերի բնագաւառը եւ յատկապէս խոր թափանցել դրանց էլութեան մէջ: Ցափշտակում եւ սրտի խորքում խոնարհում ես այնպիսի արուեստի գորոգ է պահի տակ ինքնամուաց դառնալ: Այս փաստի մէջ բերումով կարելի է ասել Յովհան-

նալ ըմբռնելով դրանց իմաստն ու խորքը: Լսելով նրան կամաց-ակամայ հաւատում ես, որ նա ոչ միայն հերեց սիրահանը երի սրտերը, այլ մեծագոյն բաւարարուածութիւն պարզեւեց անգամ ամենախտապահանջ հանդիսատեսներին:

Անշուշտ այս հրաշալի միջացառումը լիակատար յաջողութեան չէր հանի եթէ արուեստաէգտին չօժանդակէին մշակութամբ կազմակերպութիւններու անձինք: Յայտարարութեան համաձայն Յ. Բաբախանեանին անվերապահ օժանդակէ իին ԱՄԳԱ հեռուսաալիքի տնօրէն իդուրար Քալաջեանը, նոյն ալիքով սփուռող «Կարկաչ» հեռուստաժամի «Հայ-Հայուհի» ծրագրի տնօրէն գրականագէտ եւ հմուտ հաղորդագիտ Մեղա Կըրեան-Հայրիեանը, Kings Marketի ողջ տնօրէնութիւնը, (մասնաւորապէս Պրն. Կարօ Զաքարեան, Վաչէ եւ Պետերֆերմայեան եւ Ռաֆայէլ Կարայեան) եւ «Ara Dance Show»ի պարուսոյց Արա Մելքոնեանը: Ձեռնարկը կազմակերպել էր արուեստաէգիտ տիկինը՝ Մարի Մորեան-Բաբախանեանը եւ ելոյթին որպէս հաղորդագիտ մասնակցել էին Յ. Բաբախանեանի աղջիկները՝ Լիան եւ կլան: Իսկ քուլիսների հետեւում ջրաման աշխատանքով Յովհաննէսին օգնում էր նրա որդին Գոռը: Յատկանշելի է, որ երգերի ընթացքում եւ զուգահեռ Արա Մելքոնեանի սաները իրենց գեղեցիկ պարերով մեծ բաւարարութիւն պարգեւեցին:

Վերջում բարձր գնահատելով Յ. Բաբախանեանի արուեստը մասնաւորապէս իիզախութիւնը նորանոր վերելք եւ բարձր կարեւի առաջին գործը նաև ամենալավ էր նաև ամառանալի: Այդպիսի հրաշալի ելոյթի ազդեցութեան տակ նոյնիսկ հանրայաց խմբավարը կարող է պահի տակ ինքնամուաց դառնալ: Այս փաստի մէջ բերումով կարելի է ասել Յովհան-

«ՔԱԶ ՆԱԶԱՐ»
ՈՒՂԻՂ ԵԹԵՐ ՇՈ
ԱՄԷՆ Կիրակի երեկոյեան
Ժամը 10:00-ից 12:30
ԿԼԻՆՏԵՂԻ 380-րդ կայանից

ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒՄ

ST. GREGORY ARMENIAN CHURCH
Geragos BANQUET HALL OF PASADENA

NEWLY REMODELED

Now ready to host your

- Wedding
- Baptism
- Anniversaries
- All other happy & sad events.

- Հարսանիք
- Սկրտութիւն
- Տարեղարձ
- և ամէն ուրախ ու տիսուր առիթներ:

ՎԱՀԵ 562-715-8730 ՎԱՀԵ

Լաւագոյն և յարմարագոյն գիլերով ճեւ կ'սպասարկելը

ՄԱՏԱՀԴ

ԳՐԻԳՈՐ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ
ՄԱՆԵՎԱԼ 1930 ՊԵՂՈՒՅՑ

Խոր ցաւով իմացանք ԳՐԻԳՈՐ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆի մահը որ տեղի ունեցած է Հինգշաբթի, 5 Յունուար, 2012ին: Թաղման արարողութիւնը տեղի ունեցած է Թրատի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, ուրիշ հանգուցեալի մարմինը փոխադրուած է Պուրճ Համուտի Ազգային Գերեզմանատուն:

ՑԱՒԿՑԱԿԱՆ

ԳՐԻԳՈՐ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆի մահուան տիսուր առիթով «Մասիս» շաբաթաթերթի խմբագրութիւնն ու վարչութիւնը իր խորազգաց ցաւակցութիւնները կը յայտնէ հանգուցեալի հարազատներուն, յատկապէս Տէր եւ Տիկ. Մանուկ եւ Լենա Մանուկեանին եւ Տէր եւ Տիկ. Պենոն եւ Ռոժիքա կարապետեանին:

ՑԱՒԿՑԱԿԱՆ

ԳՐԻԳՈՐ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆի մահուան տիսուր առիթով Ս.Դ.Հ.Կ. Վարիչ Մարմինը իր խորազգաց ցաւակցութիւնները կը յայտնէ հանգուցեալի հարազատներուն, յատկապէս Տէր եւ Տիկ. Մանուկ եւ Լենա Մանուկեանին եւ զաւակներուն:

ՑԱՒԿՑԱԿԱՆ

ԳՐԻԳՈՐ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆի մահուան տիսուր առիթով Հ.Մ.Մ. Վարչութիւնը իր խորազգաց ցաւակցութիւնը կը յայտնէ հանգուցեալի հարազատներուն, յատկապէս Տէր եւ Տիկ. Պենոն եւ Ռոժիքա կարապետեանին եւ Տէր եւ Տիկ. Մանուկ եւ Լենա Մանուկեանին:

ՄԱՍԻՍ

ԾԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՈՒ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly

Enclosed a check for (one year)

* \$50,00 for USA

* \$60,00 (second class), \$ 75,00 (Air Mail) for Canada.

* \$85,00 (second class), \$ 125,00 (Air Mail) Overseas.

Name: -----

Address: -----

City: ----- State:----- Zip Code:-----

Country: -----

Tel :----- Fax :-----

ՎԱՐՉՈՒ ՏՈՒ

PALM SPRINGS ԱՐՁԱԿՈՒՐՈՒ ԳՆԱՑՈՂ ՀԱՅՐԵՆԱԿԻՑՆԵՐԻ ՈՒԾԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Փալմ Սփրինգսի գեղատեսիլ եւ կից լեռնային շրջանին, վարձու է տրւում լրիւ կահաւորուած մէկ ննջարան, մեծ նստասենեակ, խոհանոց՝ բոլոր յարմարութիւններով, մինչեւ 5-6 հոգի գիշերելու տարողութեամբ Condo: Ունի մեծ լողաւազան, ջաբուզի, թենիսի խաղադաշտ, կանչազարդ փիքնիքի տարածք, իր յատուկ կրակարաններով եւ 24-ժամեայ ապահովութեան սիստեմ:

**Մանրամասների համար հեռածայնել՝
(818) 246-0125**

Վարձման գներն են՝

Ուրբաթ, Շաբաթ եւ Կիրակի՝
Long Weekend-ների համար՝
Մէկ շաբաթուայ համար՝
Մէկ ամսուայ համար՝

\$ 400
\$ 500
\$ 675
\$ 1450

ՈԱՔԸ ԶԱՐԱՔՈՂԼՈՒ

Շարունակուածէջ 6-ԷՋ

Նուաստացուցած իր զաւակները գրկաբաց ընդունելու գործին: Այն ժամանակ Մարմին լուտըր Քինկի ըսածին նման՝ «Բոլորս պիտի շահինք եւ ձեռք ձեռքի պիտի քալենք»:

«Իրականութեան հետ դէմ հանդիման գալը, բոլորս ազատ պիտի դարձնէ:

«1915ի ցեղասպանութեան 100րդ տարելիցին կը մօտենանք:

Թուրքիոյ Հանրապետութիւնը մարդկութեան դէմ գործադրուած այս ծանր «յանցանքին» համար եւ անկէ բիող տարբեր տեղահանման եւ ձուլումի գործողութիւններուն համար ե՛ւ զոհերէն ե՛ւ մէկ ամբողջութիւն եղող մէր քաղաքացիներէն ներողութիւնը պէտք է խնդրէ՝ Նազիմ Հիմէթի խոսքով «մէր ճակատին քուած այս սեւ բիշերուն» համար:

«1915ի ցեղասպանութեան 100ամեակի շեմին թուրքիոյ Հանրապետութիւնը այս ծանր, բայց միւնոյն ժամանակ ազնուական պարտականութիւնն ու պարտաւորութիւնը բոլոր քաղաքացիներուն անունով իր վրայ պէտք է վերցնէ», ըսած է Զարաքողլու:

Ցիշեցնենք, որ «Պելկէ» հրատարակչատան հիմնադիր Ռաքը Զարաքողլու՝ 44 մտաւորականներու հետ ձերբակալուած է 28 չոկտեմբեր 2011ին: Ան կը մեղադրուի յեղացրջման փորձ

կատարելուն եւ Քրտական Աշխատաւորական կուսակցութեան մասնաճիւղու ԿՀԿ-ին՝ Քիւրտաստանի հանրութիւններու միութեան, օժանդակելուն մէջ:

Նոյն այդ ծիրէն ներս՝ Հոկտեմբեր 7ին Ստամպուլի մէջ 90էն աւելի քիւրդ գործիչներու հետ ձերբակալուած էր նաև Զարաքողլուի որդին՝ Տենիդ Զարաքողլուն: Ան կը մեղադրուի յեղացրջման փորձ կատարելուն եւ ԿՀԿ-ին օժանդակելուն մէջ:

Զարաքողլու թուրքիոյ մէջ Հայոց ցեղասպանութեան վաստի ժխտման դէմ պակաբարող ամենայացնի մտաւորականներէն է: Իր այդ գործունէութեան համար Զարաքողլու թրքական իշխանութիւններուն կողմէ պարբերաբար հետապնդուած է 301-րդ յօդուածի յատկանիշներով: Ֆրանց Վերֆելի «Մուսա Լերան 40 օրերը» պատմավէպը թարգմանելուն եւ Ստամբուլի մէջ իրէն պատկանող «Պելկէ» տպարանին մէջ հրատարակելուն համար՝ 2007ին «թրքական ինքնութիւնը վիրատուած էր վեց ամսաթագուման:

Զարաքողլու 301 յօդուածի յատկանիշներով դատապարտուած է նաև ձորձ ձերձեանի՝ Հայոց ցեղասպանութեան նույիրուած «ձշմարտութիւնը Մեզ կ'ազատագրէ» զիրքը թրքերէն տպագրելուն համար:

Tert.am

ԻՆՉՈ՞ «ԱՏՐՊԵՅԱՎԱՑԻՆԵՐԻ ԲՈՒԱՏԵԴԱՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ»

Շարունակուածէջ 6-ԷՋ

Կայուել էր ԽՍՀՄ ՆԳՆ ներքին զօրքերի մի առանձին ստորաբաժանում, որն անմիջապէս ենթարկեցուել էր ՊԱԿ սահմանապահ զօրքերին եւ փաստորէն կատարուած էր Հայաստանի հարաւը յատուկ վերահսկողութեան տակ պահէլու» յանձնարարութիւնը:

Եւս մէկ փորձ՝ վերահսկողութեան տակ առնելու «զգայուն տեղաշրջանը», Պաքուի կողմից ձեռնարկուել է 1989-ի տարեվերջին, երբ զանգուածաբար կազմաքանդուել է խորհրդա-իրանականներում, 1991թ. ամրանը բոնատեղանութեան էնթարկուել Հայութիւնը գալու մասնի՝ Աղր. ԽՍՀ-ի «պարագծով անցնող» սահմանը: Աւելի ուշ, «Կոլցո» ռազմագործողութեան շրջանակներում, 1991թ. ամրանը բոնատեղանութեան էնթարկուել Հայութիւնը շրջանի 14 հայկական գիւղ: Դա նոյնական ունէր ԽՍՀՄ զինուած ուժերի միջոցով

Արցախի հետ Հայաստանի հետ իրանի խսամական Հանրապետութեան կենդանի շփումները սահմանափակելու եւ Զանգելան-Նախիջեւան գծով թուրքիայի հետ կենդանի կապ հաստատելու նպատակ:

Ատրպէճանուած այսօր էլ չեն թաքնուած ուազմավարական Սիւնիքի նկատմամբ հաւակնութիւնները: Այն ծրագիրը, որ չի յաջողուել կեանքի կոչել «կապանցի փախառականների» միջոցով, պաշտօնական Պաքուն ձգտուած է հրատապ դարձնել իրանի նկատմամբ «միջազգային հետաքրքրութեան կոնտաքտուած», ինչը մերկացնուած է ատրպէճանական քարոզչանենայի կողմից հետեւղականորեն ներշնչուող՝ «Հայաստանուած էլեկտրոնական գաղտնականութիւնների» մասին կարծրատիպի իրական նշանակութիւնը, ինչպէս իւրա նկատմամբ արեւմտեան որոշակի շրջան:

Ատրպէճանուած այսօր էլ չեն թաքնուած ուազմավարական Սիւնիքի նկատմամբ հաւակնութիւնները: Այն ծրագիրը, որ չի յաջողուել կեանքի կոչել «կապանցի փախառականների» միջոցով, պաշտօնական Պաքուն ձգտուած է հրատապ դարձնել իրանի նկատմամբ «միջազգային հետաքրքրութեան կոնտաքտուած», ինչը մերկացնուած է ատրպէճանական քարոզչանենայի կողմից հետեւղականորեն ներշնչուող՝ «Հայաստանուած էլեկտրոնական գաղտնականութիւնների» մասին կարծրատիպի իրական նշանակութիւնը, ինչպէս իւրա նկատմամբ արեւմտեան որոշակի շրջանակների «ընկալունակութիւնը»:

SEROP'S CAFE

GREEK & LEBANESE FOOD

SERVING BATON ROUGE SINCE 1979

833 W. Glenoaks Blvd. Glendale, CA 91202 (818) 240-0065

 **Dr. Missak Ekmekdjian**
Chiropractor
 **Dr. Anahid Ekmekdjian**
Chiropractor

Մետաստատիկ և մատուցելիք թարաքիաբարի բաժնում:
Գլխացան, վզի, մեջքի, լողացին և միունային ցաներ:
Միբաշարժի վրայի հետանութեան պատահում
վնասառնչական բաժնում:

Հեր առողջութիւնը մեր մտահոգութիւնն է:

